

תוכנית מכינה לחיים בחברה הערבית

לקראת המחר, לא נחוצים לנו דווקא שפע של אינטלקטואלים, אלא שפע של בני אדם מחונכים. בני אדם שלמדו גם להרגיש ולפעול, ולא רק לחשוב. הגיעה עת שמחנכים יבינו שהאופן שבו הם מלמדים ומתנהגים עשוי להיות חשוב יותר ממה שהם מלמדים”.

צ'רלס סילברמן

תפיסת בוגר מערכת החינוך את מסוגלותו העצמית, ואת תחושת השייכות ואחריותו לחברה הערבית בפרט ולהחברה הכללית בכלל ולמדינה ולחוק ואת הכנתו לעתיד ולאתגרי המאה 21 מזמנים לפתחו מצבים חדשים שמצריכים מענה, הכנה, למידה והתנסות על מנת להתנהל בעולם המאתגר והמשתנה .

תוכנית מכינה לחיים באה להקנות מיומנויות, ידע וערכים ולעצב דמות בוגר מערכת החינוך כמוביל מעורב, תורם כמו כן התוכנית באה לכוון את התנהגותו ואת תפקודו וכישוריו הבין אישיים ותקשורתו עם בני המשפחה, חברים, דמויות סמכות והכנתו והתנהלותו במצבים מחיים של המבוגרים .

מאפייני בתי הספר וההורים של כל מיעוט לרבות המיעוט הערבי בישראל לשים דגש ומשקיעים מאמץ וכסף בחינוך על ההישגים על מנת שהבוגרים ישתלבו באקדמיה ובשוק העבודה וימצאו תעסוקה שהולמת אותם . לכן חשיבות התוכנית מכינה לחיים באה כדי להכין הבוגרים להשתלב בצורה מיטבית בחיים אחרי בית הספר .

מכינה לחיים מקדמת את מטרות החינוך הממלכתי

1. לחנך אדם להיות אוהב אדם, אוהב עמו ואוהב ארצו, אזרח נאמן למדינת ישראל, המכבד את הוריו ואת משפחתו, את מורשתו, את זהותו התרבותית ואת לשונו .
2. לפתח את אישיות הילד והילדה, את יצירתיותם ואת כישרונותיהם השונים למיצוי מלוא יכולתם כבני אדם החיים חיים של איכות ושל משמעות.
3. להכיר את השפה, התרבות, ההיסטוריה, המורשת והמסורת הייחודית של האוכלוסייה הערבית ושל קבוצות אוכלוסייה אחרות במדינת ישראל ולהכיר בזכויות השוות של כל אזרחי ישראל.

מטרות

1. לאפשר לבוגרים יצירת מעטפת תומכת המקדמת מוגנות, רווחה נפשית ומניעת מצבי סיכון בעתיד.

מדינת ישראל
מינהל חברה ונוער
אגף חברה ונוער – החברה הערבית

2. הכנת הבוגרים לחיי קהילה וחברה בעתיד ולקדם התפתחותם כאזרחים מעורבים, שייכים ואכפתיים שמכירים את זהותם האישית, התרבותית והחברתית ואת ערכי מורשתם.
3. לצייד הבוגרים בארגז כלים משמעותי שיאפשר להם התמודדות מיטבית עם משימות החיים העומדות בפניהם.

עקרונות הפעולה

למידה חברתית רגשית היא מכוונת להתפתחות ולצמיחה של הפרט, לפיתוח תפיסה חברתית-ערכית, להקניית מיומנויות אישיות ובין אישיות ומיומנויות קוגניטיבית וגופניות ולטיפוח המסוגלות החברתית.

הלמידה החברתית מיועדת להביא ליצירת גשר וקשר בין התפיסה הערכית של התלמיד לבין התנהגותו. להלן העקרונות המנחים של הלמידה החברתית:

1. קהילתיות – חיבור עם הקהילה ופיתוח ערכיה ואחריות משותפת של התלמידים, בית הספר, ההורים והקהילה לתהליך החינוכי.

2. חירות הבחירה – התלמידים בוחרים תכנים רלוונטיים עבורם ולפי צרכיהם ויהיו שותפים על ביצועם והערכתם. חירות הבחירה מאפשר לפרט ולקבוצה להשפיע על מציאות החיים ולקדם תחושה של עוצמה ואופטימיות. הצטרפות מתוך בחירה אישית משמרת את המוטיבציה ומעודדת נטילת אחריות.

3. למידה מתוך התנסות הזדמנות להתנסות במצבי אמת במסגרות וליישם עקרונות ומיומנויות שנרכשו ובהפקת לקחים לשיפור תפקודם החברתי התנסות מאפשר להם לתפקד במסגרת החברתית שהם משתייכים אליה, למצות את הפוטנציאל האישי שלהם, ועם זאת להתמקד ביעדים שיביאו לרווחת הפרט והקבוצה גם יחד.

4. רב מימדיות : היצע של מרחב גדול של תחומי פעילות מגוונות, רחבות היקף ושוות חשיבות, בהן כל תלמיד יכול לבטא את צרכיו ולפתח את כישוריו.

5. שותפויות, ניהול עצמי ולקייח אחריות : השותפויות יוצרת עניין, סינרגיה ותחושת שייכות, מחזקת סולידריות, אכפתיות ואחריות הדדית ומעודדת יוזמה. ההתנסות בפעילות שיתופית מפתחת מסוגלות עצמית וחברתית ומיומנויות כגון הקשבה, ניהול משא ומתן, אחריות, קבלת החלטות, קבלת משותף ומתן משוב ויכולת ויתור והתפשרות..

מדינת ישראל
מינהל חברה ונוער
אגף חברה ונוער – החברה הערבית

השותפויות מעודדת דיאלוג פתוח בקבוצות רב גילאיות ושיתוף בקבלת החלטות וביישומן, וכן התגייסות לפתרון בעיות מבוססת על קשר שוויוני בין נציגי כל השותפים לעשייה הקהילתית.

קהל היעד :

התוכנית מיועדת לתלמידי כיתות י"א וי"ב בבתי הספר הערביים **שותפים :** מנהל בית הספר מוביל (רכז תוכנית מכינה לחיים), בעלי התפקידים בחינוך חברתי קהילתי , יועץ בית הספר , מועצת התלמידים רכזי שכבות י"א וי"ב , מחנכי הכיתות, הורים, מנהל מחלקת חינוך , מנהל יחידת נוער , קהילה (עמותות וארגונים ואנשי מפתח).

תהליך ההשתתפות בתוכנית וההשמעה בבית הספר.

- מינוי רכז לתוכנית (מוביל התוכנית) וחובת השתתפותו בהכשרה הארצית.
- ההיוועצות עם התלמידים וההורים וצוות בית הספר לבחירת התכנים והמודל להפעלה .
- בניית תוכנית בית ספרית בהלימה לקול קורא ותהליך ההיוועצות.
- חשיפת התוכנית לכל השותפים.
- ביצוע התוכנית.

מודלים לתוכנית מכינה לחיים

- כל בית ספר יכול לבחור מודל המתאים לו וזה אחרי ההיוועצות עם כל השותפים:
1. מודל ניהול עצמי : יצירת תהליך בו התלמידים מתנסים בפיתוח תכנית מותאמת לצרכיהם, רצונותיהם ולתחומי עניין שלהם והם אשר ינהלו התוכנית באופן עצמאי.
 2. מודל הסיירת : בחירת וגיבוש קבוצת תלמידים (הסיירת) שמביעה נכונות ומחייבות לתהליך (משלב ההתייעצות ובחירת התכנים עד הביצוע) .
 3. מודל בית ספרי סימון משבצת זמן אפקטיבית , של שעות או ימים קבועים במערכת , בה מתקיימת הפעילות והמסגרות לתוכנית מכינה לחיים .
 4. מודל חודש בשנת י"ב : תהליך מרוכז וממוקד שמתקיים במהלך חודש אחד או כסדרת שבועית לאורך שנת של י"ב .

5. מודל שנת י"א ושנת י"ב :: תהליך שמתקיים ע לאורך שנתיים שנת י"א ו י"ב , באופן שמאפשר פריסה גמישה יותר של התכנים וההפעלות.

6. מודל לכל תלמידי התיכון : פריסת התכנים , ההפעלות והנושאים לכל בית הספר שבאים לידי ביטוי בתוכנית העבודה המתפתחת של החינוך חברתי .

[מצגת מכינה לחיים ערבית עارضة محوسبة " التحضير للحياة](#)

תכנים מוצעים לתוכנית מכינה לחיים

- תהליך קבלת החלטות ופתרון בעיות (عملية اتخاذ القرارات- קבלת החלטות)
- העצמה אישית ובניית חוסן נפשי - כלים להתמודדות עם מצבי חיים משתנים

תכניות והפעלות בעת משבר- برامج وفعاليات في أوقات الأزمات

[معاً على طول الطريق نأخذ المسؤولية نحافظ على الصحة يחד لاורך كل הדרך נקח אחריות נשמור על הבריאות](#)

[تطعيم آمن- فعالية حיסون בטוח- הפעלה](#)

[عودة آمنة مع التطعيم- فعالية חזרה בטוחה עם החיסון- הפעלה.](#)

[أزمة أيار 2021- مجموعة فعاليات مشبر מאי 2021- ערכת הפעלות](#)

[وباء الكورونا بمسؤولية- عريضة محوسبة](#)

[קורונה באחריות בערבית עם דפי עבודה וירטואלית](#)

[الحياة والموت يتوقفان على الكلام- فعالية החיים והמוות תלויים בלשון](#)

[ما هو دورنا- فعالية- رابط تشعبي מהו תפקידנו?](#)

[معاً سوف نجتاز هذه المحنة يחד نعبور את המשבר הזה](#)

[نعيش معاً، نعمل معاً- فيلم قصير- رابط تشعبي חיים יחד, מתפרנסים יחד](#)

[يَهْمُنِي، يَهْمُنَا- رابط تشعبي איכפת לי, איכפת לנו](#)

- [עיצוב זהות الهوية](#), מסעות משמעותיים
- פיתוח מיומנויות ומסגלות עצמית ([תמונת עתיד- יחידת לימוד](#))
- נשואי בוסר (נישואים בגיל צעיר), יחסים בינאישיים
- חינוך מיני, זוגיות ומיניות בריאה ותמרורי אזהרה ביחסים (שפ"י)
- מניעת התמכרויות : [אלכוהול סמים](#) , סמי פיצוציות
- חשיפה למסגרות המשך : [שירות לאומי](#) , מכוני מנהיגות כמו – [אג'יק אג'יק מרכז מעשה انطلاقה](#) מכון מנהיגות مسار [ريادة](#) מכון מנהיגות سنابل
- התנהלות פיננסית (ניהול תקציב , ניהול חשבון בבנק חסכונית , בנק הדואר)
[رسالن غنايم- التربيية الماليّة- رابط تشعبي פרק 5- רסלאן גנאיים- חינוך](#)

- **בריאות : אורח חיים בריא , תזונה נכונה בריאות גופנית ונפשית** , חדרי קושר ותוספי מזון
- **הכנה ליציאה ללימודים אקדמיים: הכוון מקצועי**
- **עולם העבודה : הכוון תעסוקתי , ראיונות עבודה , כתיבת קורות חיים**
د. خليل ريناوي- تشغيل أبناء الشبيبة- رابط تشعبيّ פרק 3- ד"ר ח'ליל רינאוי- תעסוקה לבני הנוער
- **התנדבות ותרומה לקהילה מעורבות חברתית התداخل الاجتماعي**
פרויקט התנדבותי - קהילתי בחברה הערבית مشروع التطوع الجماهيري في المجتمع العربي 2019
- **מיומנויות נדרשות לבוגרים במאה 21 , חיים בעולם דיגיטאלי**
- **ניצול מיטבי לשעות הפנאי**
- **נהיגה בטוחה**
- **ערכי מורשת ותרבות**
- **שימוש מושכל ברשתות חברתיות (זכויות , פרטיות ואחריות ברשתות)**
تكنولوجيا- إنسان- مجتمع- حزمة فعاليات في موضوع أسبوع الانترنت الآمن 2022- رابط تشعبيّ טכנולוגיה- אדם- חברה- ערכת הפעלות בנושא שבוע גלישה בטוחה
- **גלישה בטוחה**
عبد الله ميعاري- الإنترنت الآمن- رابط تشعبيّ פרק 6 א'- עבד אללה מיעארי- גלישה בטוחה ברשת
- **גלישה בטוחה ברשת**
عبد الله ميعاري- الإنترنت الآمن- رابط تشعبيّ פרק 6 ב'- עבד אללה מיעארי- גלישה בטוחה ברשת
- **חיים משותפים**
- **עברית מדוברת ויצאה למקומות ציבוריים**
- **לימודים בחוץ לארץ**
- **סיכוני העישון והנרגילה**
- **ניהול כעסים**
- **אלימות בחברה הערבית**
- **תכניות והפעלות בנושא צמצום אלימות- برامج وفعاليات في موضوع تقليص ظاهرة العنف**

[הكذا كان ردّ الفعل כך הייתה התגובה הפעלה בנושא אלימות](#)
[الإحساسُ الأَقْوَى- فعالية لحالات الطوارئ - הפעלה לשעת חירום עם תקציר בעברית](#)
[صناديقُ الخَوْفِ وَالْقُوَّة- فعالية لحالات الطوارئ- קופסאות הפחד והכוח- הפעלה לשעת](#)

חירום

[قلبي على بنتي...وقلب الناس حجر - לבי על בתי ולבבות האנשים כאבן נוקשים](#)
[مواد إضافية في موضوع مناهضة العنف ضد المرأة حومרים נוספים בנושא המאבק נגד](#)

אלימות כלפי נשים

סובלנות

[حزمة فعاليات في موضوع التسامح يوم احتجاج](#)

[وليد حداد- العنف في المجتمع العربي- رابط تشعبيّ פרק 2- ד"ר וליד חדאד-](#)
אלימות בחברה הערבית

- עבירות פליליות ותפקיד המשטרה
- זכויות בעבודה – זכויות הנוער בעבודה
- זכויות שעוזרות המשפחה
- ניגשות לבעלי צרכים מיוחדים
-